

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení uchazeče/ky: Mgr. David Hurný

Název práce: Učebnice organické chemie pro SŠ

A. Bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (označte právě jednu z možností)

1. Rozsah DP a její členění	
X	A - přiměřené, odpovídají charakteru DP a významu jednotlivých částí
	B - nevyrovnané, členění není logické n. rozsah jednotlivých částí nekoresponduje s jejich významem
	C - uspokojivé, rozsah některých částí nedostačuje
	N - nedostatečné

2. Odborná správnost	
X	A - výborná, bez závažnějších připomínek
	B - velmi dobrá, s ojedinělými drobnými závadami (nejasnost výkladu, chyby ve vzorcích nebo chemických názvech, nedokonalý popis metod nebo výsledků)
	C - uspokojivá, s četnějšími drobnými závadami
	N - nevyhovující, s hrubými chybami

3. Uvedení použitých literárních a j. zdrojů	
	A - bez připomínek, všechny převzaté údaje s citací zdroje, celkový počet citací odpovídá charakteru práce
X	B - uspokojivé, s občasnými neobratnostmi zejm. v umístění odkazů, nebo s celkově nižším počtem citací
	C - s vážnějšími závadami, např. převažují "nestandardní" odkazy na učebnice, přednášky, webové stránky, nebo se ojediněle vyskytuje opominutí odkazu na zdroj převzatých dat
	N - nevyhovující, velmi málo citací, ev. rysy plagiátu (časté opomíjení odkazu na zdroj převzatých dat, popř. opsání velkých částí textu)

4. Jazyk práce	
X	A - výborný, práce je napsána čtivě a srozumitelně, bez závažnějších gramatických n. pravopisných chyb
	B - velmi dobrý, ojedinělé stylistické neobratnosti, gramatické n. pravopisné chyby
	C - uspokojivý, četnější slohové neobratnosti, gramatické n. pravopisné chyby, ojediněle se vyskytují obtížně srozumitelné n. nejednoznačné formulace
	N - nevyhovující, s četnými hrubými chybami

5. Formální a grafická úroveň práce	
	A - výborná, bez překlepů a chyb ve formátování
X	B - dobrá, ojedinělé chyby formátu citací, nejednotný formát kapitoly Použité zdroje, časté překlepy v celé práci
	C - uspokojivá, s ojedinělými většími (např. vynechání stránky) nebo četnějšími drobnými chybami
	N - nevyhovující, s četnými hrubými chybami

Cílem práce je vytvořit učebnici organické chemie pro SŠ na základě aplikace didaktických principů pro tvorbu učebnic, nikoli přispět k teorii tvorby a hodnocení učebnic. I přes tento fakt se autor zamýšlí nad novými didaktickými prvky, které nejsou časté v českých učebnicích, ale poměrně běžné v učebnicích zahraničních. Autor vytvořil velmi zdařilé dílo, které nazval Učebnice organické chemie pro SŠ.

V rámci oponentského posudku nehodnotím přílohu, kterou je samotná učebnice, ale hodnotím bezpřílohovou, didaktickou část práce.

Teoretická část zahrnuje kurikulární dokumenty a jejich analýzu ve vztahu k organické chemii, historii učebnic, definici pojmu učebnice, funkce učebnic, strukturní komponenty učebnic, metody hodnocení učebnic, pravidla pro tvorbu učebnic, didaktickou vybavenost učebnic. Obsahuje dále stručnou kapitulu týkající výsledků výzkumu z roku 2004, jehož cílem bylo zjistit názory učitelů na důležitost didaktických kritérií pro tvorbu učebnic (přehledová tabulka na str. 23). Zmíněna je též současná situace vydávání učebnic a s tím související směrnice MŠMT. Na tuto část navazuje kapitola Učebnice organické chemie v ČR, kde autor subjektivně hodnotí 8 učebnic s důrazem na kapitoly z obecné organické chemie. Teoretickou část práce (s výjimkou kapitoly Učebnice organické chemie v ČR) považuji za velmi dobrou obsahově i logickým řazením. Autorovi se podařilo uvést podstatné z oblasti výzkumů týkajících se tvorby učebnic.

Praktická část obsahuje dvě hlavní kapitoly, dotazníkové šetření prováděné autorem a informace o vlastní tvorbě učebnice, která je v rozsahu 363 stran přílohou diplomové práce.

K dotazníkovému šetření uvádím dotazy v části B tohoto posudku, vlastní tvorbu učebnice hodnotí druhý oponent. V kapitole 1.15 jsou však uvedeny ukázky z učebnice, ze kterých jsou zřejmá tato didaktická pozitiva: atraktivní grafika učebnice, rozdělení učebnice na základní část a graficky podbarvením odlišenou část rozšiřujícího učiva, formát stránek – vložení bočního sloupce, aktuální motivační prvky z běžného života a vysvětlování učiva na základě obecných zákonitostí.

B. Obhajoba

Dotazy k obhajobě

Str. 19 _ Je uvedeno, že autoři nemusejí žádat MŠMT o schvalovací doložku, ale na str. 20 je uvedeno, že jsou schvalovací doložky udělovány. Vysvětlit.

Str. 22 _ Hradec Králové – už to není Pedagogická fakulta, ale Přírodovědecká.

Kapitola 1.12 _ Citovat učebnice v názvu, ne komentář autora. Která učebnice vychází z hlediska subjektivního hodnocení autora DP jako nejlepší? Jaká kritéria si autor stanovil dohodnocení obtížnosti učebnic?

Kapitola 1.13 _ Co bylo cílem prováděných výzkumů? Byly tyto cíle na všech třech fakultách stejné? Nejsou uvedeny konkrétní výsledky výzkumu z roku 2007 v Olomouci.

Str. 48 _ Formulace *pár příkladu*; při jaké reakci vzniká meziprodukt, kterým je anion obsahující brom?

Str. 54 _ Vyučovací plán byl stanoven před tvorbou učebnice nebo až po jejím sepsání? Na základě jakého kritéria autor vyučovací plán sestavil?

Str. 34 _ Není mi jasné, zda učitelé v dotazníku počínaje otázkou č. 2 hodnotili konkrétní učebnici chemie, kterou používají (plyne to z formulací, např. otázka 8: *Co postrádáte v této učebnici - které?*), nebo vyjadřovali obecný názor na učebnice?

Str. 56_ Opravdu výsledky Vašeho šetření korelují s předchozími výzkumy – např. 2. a 3. místa?

V Kapitole Literární zdroje postrádám uvedení odborné literatury, ze které autor čerpal (např. Chemie zraku a jiné) a odkazy na zahraniční učebnice, kterými se nechal inspirovat. V textu práce zmiňuje, že např. výrazné grafické prvky jsou součástí moderních zahraničních učebnic.

Stanovisko k opravě chyb v práci:

opravný lístek/oprava v textu **NENÍ** podmínkou přijetí práce

Datum vypracování posudku: 5. 6. 2016

Jméno a příjmení, podpis oponenta (SIS):

doc. RNDr. Helena Klímová, CSc.